

LeidenPanel 2020

Vuurwerkvrije gebieden

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	3
Wonen en Oud en Nieuw vieren in de binnenstad	4
Bekendheid met vuurwerkvrije binnenstad & locatie waar men Oud & Nieuw doorbracht	4
Overlast van vuurwerk	5
Mening over verschillende mate van een vuurwerkvrije stad	6
Alternatieven voor vuurwerk in de stad	9
Politie en Handhaving tijdens de jaarwisseling	10
Tot slot	11

Inleiding

Deze enquête gaat over vuurwerkvrije gebieden in Leiden en alles wat daarmee samenhangt. Het is de derde keer dat een vragenlijst over dit onderwerp aan het LeidenPanel is voorgelegd. De afgelopen jaarwisseling was de binnenstad van Leiden voor het eerst vuurwerkvrij. Landelijk is er veel discussie over al dan niet vuurwerkvrije gebieden.

Aan het LeidenPanel zijn in februari 2020 vragen gesteld over de bekendheid en waardering van vuurwerkvrije gebieden. Ook zijn er vragen gesteld over Handhaving en politie.

Van de ruim 500 respondenten hebben er 376 gereageerd, een responspercentage van 74%.

Samenvatting

- Een kwart van de respondenten woont in de binnenstad of aan de singels
- 22% van de respondenten vierde Oud & Nieuw in de binnenstad
- Het feit dat de binnenstad vuurwerkvrij was heeft voor 89% geen invloed gehad op de plaats waar ze Oud en Nieuw vierden, 2% wilde hierdoor NIET in de binnenstad zijn, 4% juist WEL.
- 83% was op de hoogte van het feit dat de binnenstad vuurwerkvrij was; de belangrijkste bron van deze kennis was een krant (45% noemde dit) en 'via via' (36%). Andere bronnen waren social media en borden in de stad (elk ca. 20%).
- Heeft u afgelopen oud & nieuw last gehad van vuurwerk? 23% veel, 34% een beetje, 28% niet (de rest n.v.t./weet niet)
- 43% had niet meer of minder overlast dan verwacht: het was wat men had verwacht. 24% had minder overlast dan verwacht, 29% meer.
- De vraag was of de vuurwerkvrije binnenstad positief heeft bijgedragen aan een aantal aspecten. (deze vragen zijn alleen gesteld als men in de binnenstad woont of er was tijdens Oud en Nieuw)
 - Bijgedragen aan een rustigere jaarwisseling: 42% zegt ja
 - Bijgedragen aan een prettigere jaarwisseling: 38% zegt ja
 - Bijgedragen aan een veiligere jaarwisseling: 36% zegt ja
 - Nee, aan geen van deze opties bijgedragen: 19%
- 84% staat positief tegenover de huidige vuurwerkvrije gebieden (6% negatief)
- 79% staat positief tegenover meer vuurwerkvrije gebieden (11% negatief)
- 25% staat positief tegenover 'vrijwillige' vuurwerkvrije gebieden (49% negatief)
- 70% staat positief tegenover een geheel vuurwerkvrije gemeente (21% negatief)
- Als we uit de voorgaande opties laten kiezen wordt een geheel vuurwerkvrije gemeente het vaakst, namelijk door 62%, op nr. 1 gezet
- Binnenstadbewoners vinden meer dan gemiddeld het instellen van een vuurwerkvrije binnenstad geslaagd. Zij zijn ook degenen die meer dan gemiddeld hebben ervaren dat de overlast is verminderd
- Als Leiden grotendeels of geheel vuurwerkvrij zou zijn, is een alternatief dan wenselijk?
 - 20%: nee of geen mening
 - De overige 80% noemt:
 - Centrale vuurwerkshow (67%) of centrale lasershow (35%)
 - Iets in de buurt / iets anders (13%)
- 88% vindt het van belang mensen van politie en/of Handhaving op straat te zien tijdens Oud & Nieuw (7% niet)
- 13% heeft mensen van politie en/of Handhaving op straat gezien tijdens Oud en Nieuw; 30% heeft ze niet gezien, en vond het wel nodig.
- 3% heeft mensen van politie en/of Handhaving op zien treden tijdens Oud en Nieuw. Een kwart heeft dit niet gezien, maar vond het wel nodig.

Wonen en Oud en Nieuw vieren in de binnenstad

Allereerst is gevraagd of men in de binnenstad van Leiden (aan of binnen de singels) woont, dan wel daar Oud en Nieuw heeft gevierd.

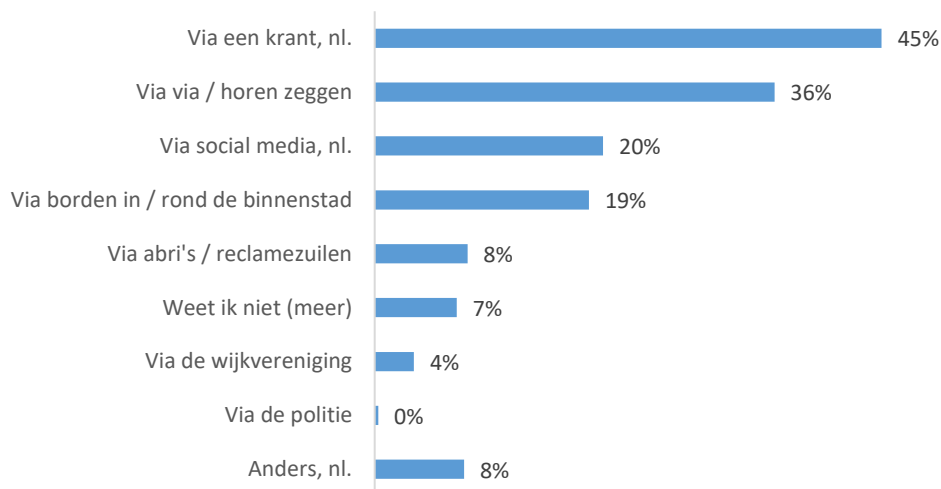
26% van de respondenten woont in de binnenstad, 22% van alle respondenten heeft er Oud en Nieuw gevierd. 16% voldoet aan beide voorwaarden: wonen in de binnenstad en aldaar Oud en Nieuw vieren.

Bekendheid met vuurwerkvrije binnenstad en locatie waar men Oud & Nieuw doorbracht

Van alle respondenten was 83% bekend met het feit dat de binnenstad vuurwerkvrij was, van de mensen die in de binnenstad wonen is 90% hiermee bekend. De belangrijkste bron van deze kennis was een krant (45% noemde dit, voornamelijk het Leidsch Dagblad en het Leids Nieuwsblad werden genoemd) en 'via via' (36%). Andere bronnen waren social media en borden in de stad.

Figuur 1: Hoe was u op de hoogte van het feit dat de binnenstad vuurwerkvrij was?

(% van alle respondenten, meer antwoorden mogelijk)

Aan degenen die hier niet van op de hoogte waren is gevraagd hoe de gemeente hen (beter) op de hoogte had kunnen brengen. 55 mensen gaven hier een reactie, waarvan ruim 20: dat is niet aan de orde, het lag aan mij dat ik het niet wist. Anderen deden suggesties als een folder/flyer of een bord in de stad (14x), een brief of mail (12x), of de krant / social media/ radio (6x).

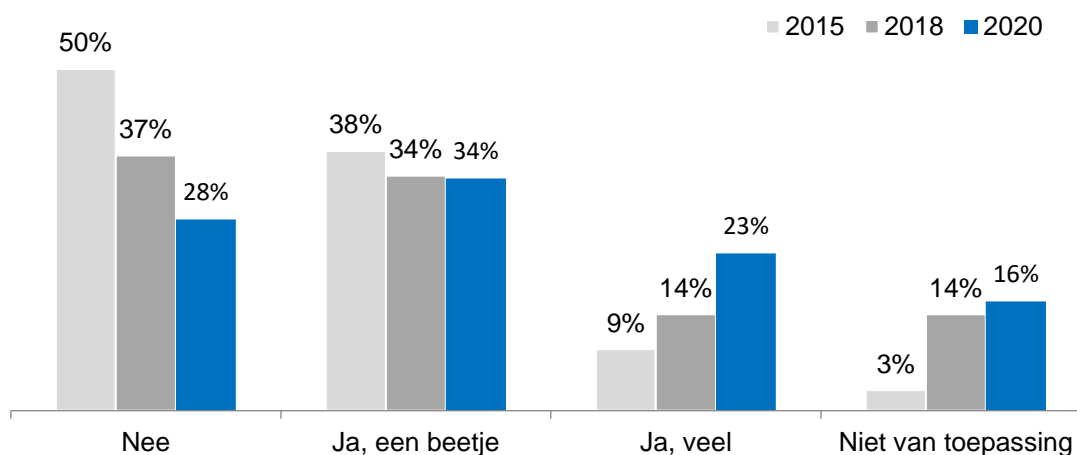
Voor 89% van de respondenten had de kennis over de vuurwerkvrije binnenstad geen invloed op de plaats waar men Oud en Nieuw doorbracht. 4% wilde daardoor juist liever in de binnenstad zijn, terwijl 2% juist daarom de binnenstad 'ontvluchtte'.

Overlast van vuurwerk

Zoals in de figuur hieronder is te zien heeft ruim een kwart van alle respondenten geen overlast gehad van vuurwerk, bijna een kwart juist veel en een derde had een beetje overlast. Omdat deze vragen voor de derde keer gesteld zijn is er een trend zichtbaar: men heeft in de loop van 6 jaar meer overlast van vuurwerk ervaren.

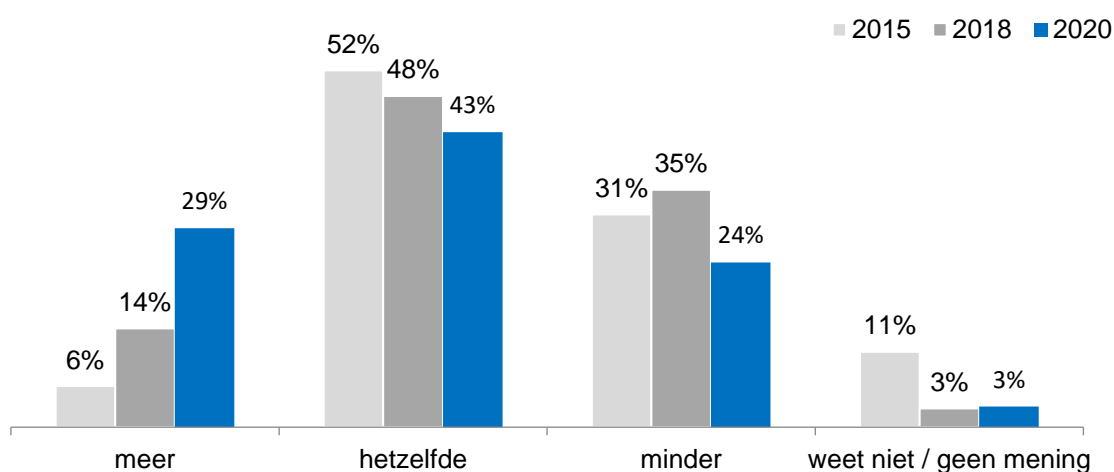
Mensen die n.v.t. aangeven waren veelal niet in Leiden tijdens Oud en Nieuw.

Figuur 2. Mate van overlast van vuurwerk tijdens Oud en Nieuw

Ook is gevraagd of men meer, minder of evenveel overlast had als verwacht. Ook hier zien we een negatieve trend: men heeft dus niet alleen meer overlast, maar ook meer dan verwacht.

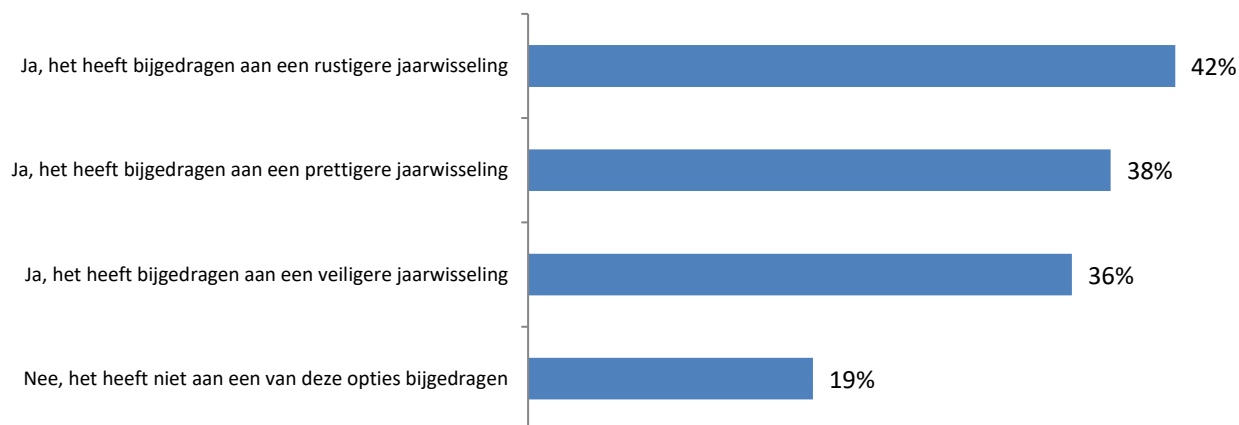
Figuur 3. Was dit meer of minder dan u had verwacht?

Veel mensen geven een toelichting op deze vragen over overlast. Vaak wordt het knalvuurwerk genoemd, angst, rommel, dat het veel te lang duurt (soms wel dagen) en dat het problemen geeft met dieren.

Vervolgens is aan degenen die wisten dat de binnenstad vuurwerkvrij was een aantal opties voorgelegd die men aan kon kruisen. Vindt men dat de jaarwisseling hierdoor rustiger, prettiger of veiliger is geworden? 36 tot 42% is het met de stellingen eens. Een vijfde denkt dat de vuurwerkvrije binnenstad niet heeft bijgedragen aan een rustigere, prettigere of veiligere jaarwisseling.

Figuur 4. Waaraan heeft de vuurwerkvrije binnenstad bijgedragen?
(% van de mensen die op de hoogte waren van een vuurwerkvrije binnenstad)

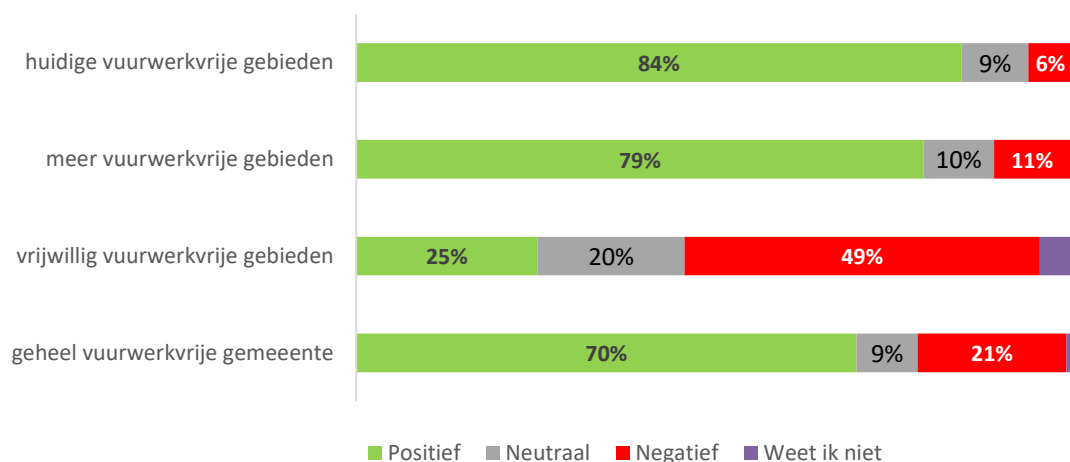

Mening over verschillende mate van een vuurwerkvrije stad

Leiden heeft de afgelopen jaarwisseling de binnenstad, parken en enkele andere specifieke plekken vuurwerkvrij gemaakt. Voor de toekomst zijn er verschillende mogelijkheden om dit uit te breiden. Zo zouden er meer gebieden aangewezen kunnen worden door de gemeente, er kunnen gebieden op verzoek van inwoners vuurwerkvrij worden ('vrijwillig vuurwerkvrije gebieden') en de hele stad kan vuurwerkvrij worden. Aan de respondenten is van elk van de opties gevraagd hoe men tegenover deze optie staat.

Onder de figuur staat een toelichting.

Figuur 5: Houding t.o.v. verschillende mate en vormen van vuurwerkvrije gebieden
(% van alle respondenten)

Huidige vuurwerkvrije gebieden

We zien dat 84% positief staat tegenover de huidige gebieden. Dit betekent dus niet dat ze tegen uitbreiding zijn, maar dat ze in elk geval de huidige gebieden goedkeuren. 6% is tegen de huidige vuurwerkvrije gebieden.

Meer vuurwerkvrije gebieden

79% is positief tegenover uitbreiding van de huidige vuurwerkvrije gebieden door de gemeente. 11% is hierop tegen.

Vrijwillig vuurwerkvrije gebieden

De vrijwillig vuurwerkvrije gebieden (dat wil zeggen dat een straat zelf mag bepalen of ze vuurwerkvrij zijn) worden door aanzienlijk minder mensen positief ontvangen: een kwart is hiervoor, de helft is hier tegen. Men is vooral bang dat zo'n gevoelig onderwerp tot ruzie en polarisatie in de buurt leidt. 'Dat kan je niet aan de inwoners onderling overlaten'.

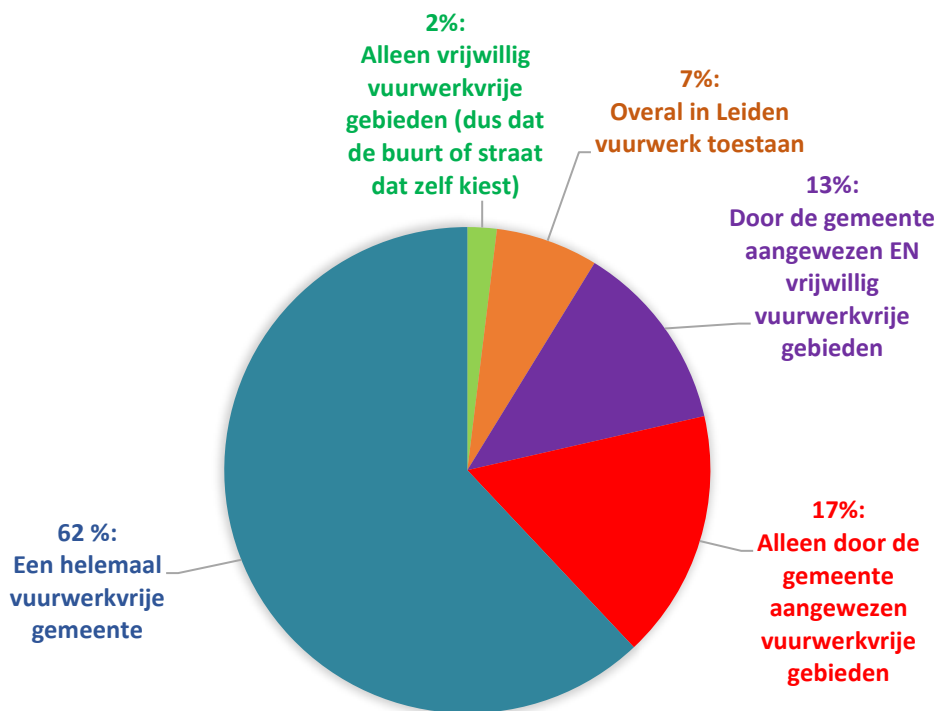
Geheel vuurwerkvrije gemeente

70% is voor een geheel vuurwerkvrije gemeente, 21% is hiertegen.

Vervolgens is aan iedereen gevraagd om een rangorde aan te geven aan vijf verschillende opties. Deze varieerden van 'overal in Leiden vuurwerk toestaan' tot 'een helemaal vuurwerkvrije gemeente'.

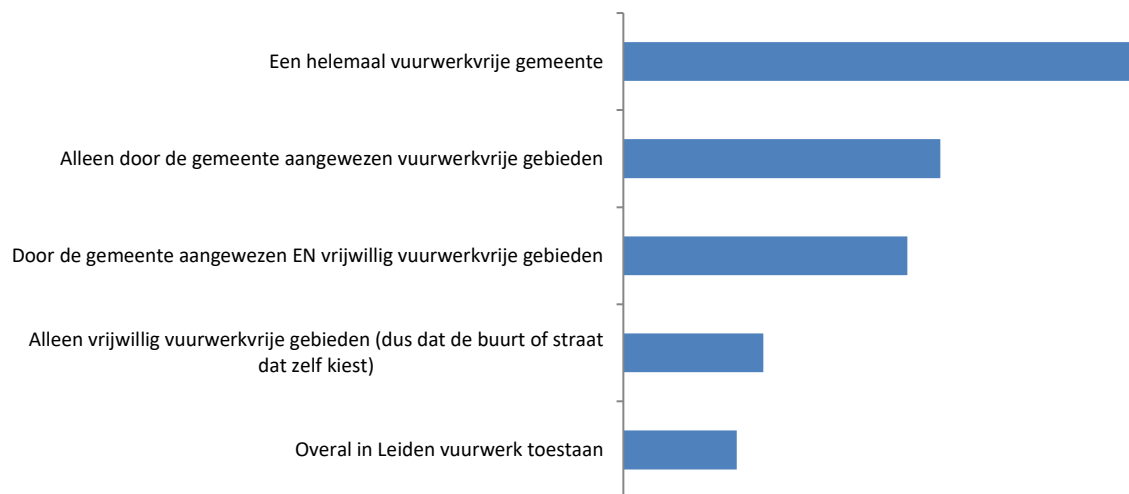
62% zet de optie 'een helemaal vuurwerkvrije gemeente' op nummer 1, 7% zet de optie 'overal in Leiden vuurwerk toestaan' op nummer 1.

Figuur 6: Eerste keuze van vijf opties mate van al dan niet vuurwerkvrij (% van alle respondenten)

Met hulp van een berekening (de 1^e plaats krijgt 5 punten, de 2^e plaats 4 punten, de 3^e plaats 3 punten, de 4^e plaats 2 punten en de 5^e plaats 1 punt) is een totaal-rangorde berekend. Dit levert dezelfde voorkeursvolgorde op als de figuur hierboven, waar alleen naar de eerste keuze is gekeken.

Figuur 7: Voorkeur voor bepaalde mate van vuurwerkvrije gemeente
(berekening van alle respondenten)

Er zijn nog twee stellingen voorgesteld over overlast en vuurwerkvrije gebieden.

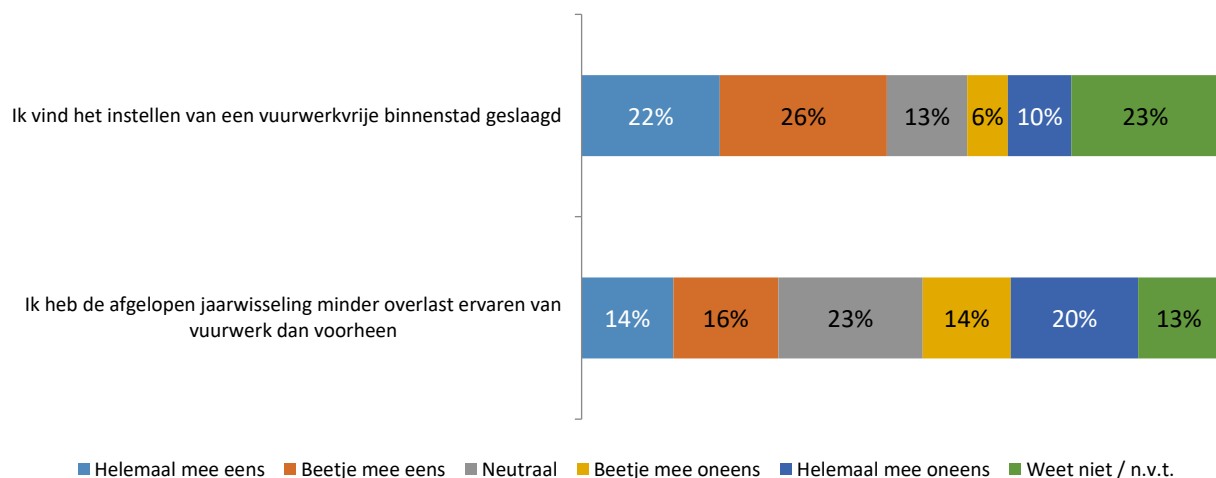
De eerste stelling was: *'Ik vind het instellen van een vuurwerkvrije binnenstad geslaagd'*.

Bijna de helft van alle respondenten (zie figuur 8a) is het helemaal of een beetje eens met deze stelling: deze mensen vinden een vuurwerkvrije binnenstad (helemaal of een beetje) geslaagd. 16% is het helemaal of een beetje oneens met de stelling. Bijna een kwart heeft geen mening en 13% is neutraal.

De tweede stelling was: *'Ik heb de afgelopen jaarwisseling minder overlast ervaren van vuurwerk dan voorheen'*.

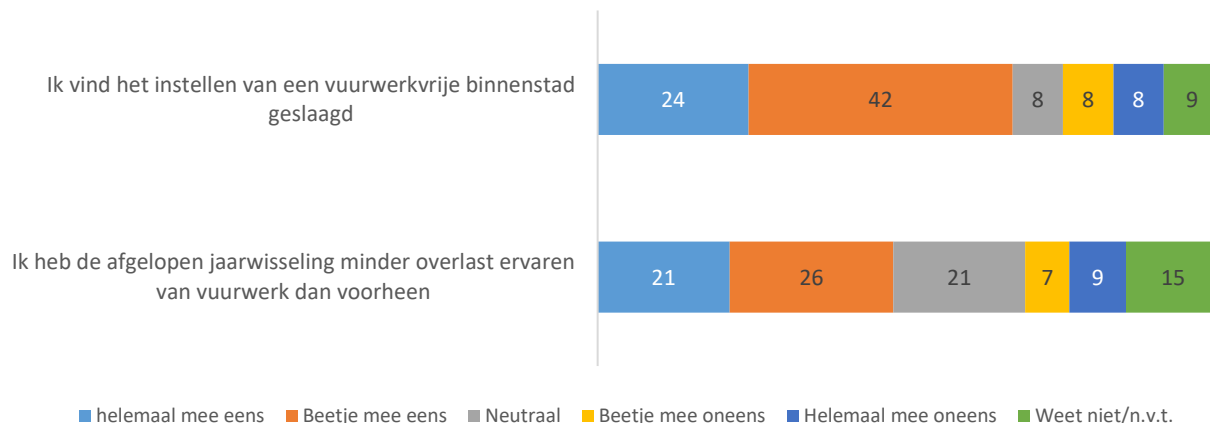
30% was het helemaal of een beetje eens met deze stelling, 34% een beetje of helemaal oneens. De rest was neutraal of wist het niet / n.v.t.

Figuur 8a: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? (% van alle respondenten)

Van de bewoners in de binnenstad (zie figuur 8b) vindt twee derde het instellen van een vuurwerkvrije binnenstad helemaal of een beetje geslaagd, meer dus dan alle respondenten. We zien ook dat bewoners in de binnenstad minder overlast hebben ervaren dan voorheen. In de stad als geheel is het meer verdeeld.

Figuur 8b: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? (aantallen, alleen binnenstadbewoners)

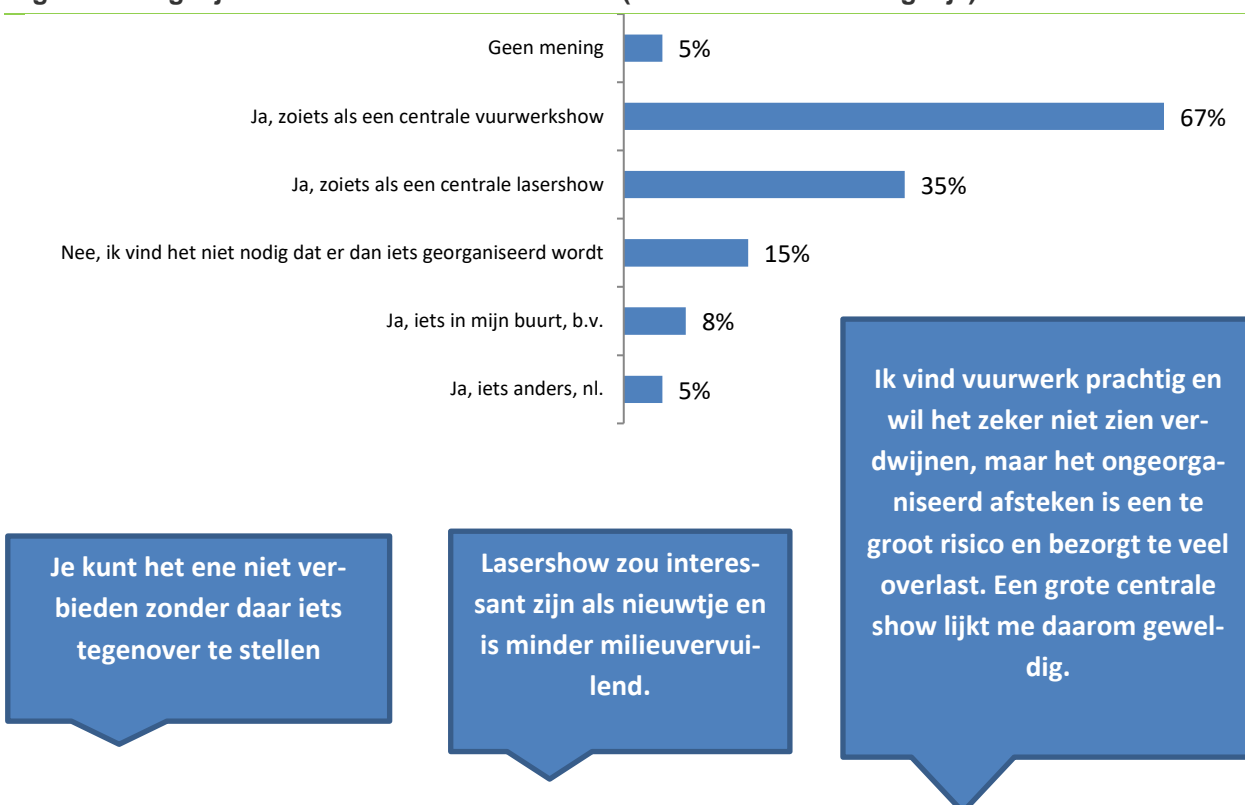

Alternatieven voor vuurwerk in de stad

Stel dat er in Leiden meer vuurwerkvrije gebieden komen of zelfs een geheel vuurwerkvrije stad.

Vindt u het dan wenselijk dat er een alternatief wordt geboden? Dat was de vraag die voor lag. 67% vindt in dat geval een centrale vuurwerkshow wenselijk, 35% een lasershow (minder vervuiling). 8% wil juist iets in de buurt, o.a. omdat het met kleine kinderen lastig is om middernacht naar een centraal punt te gaan. 5% heeft een andere suggestie. 15% vindt het niet nodig, 5% heeft geen mening.

Figuur 9: Mogelijke alternatieven voor vuurwerk (meer antwoorden mogelijk)

Politie en handhaving tijdens de jaarwisseling

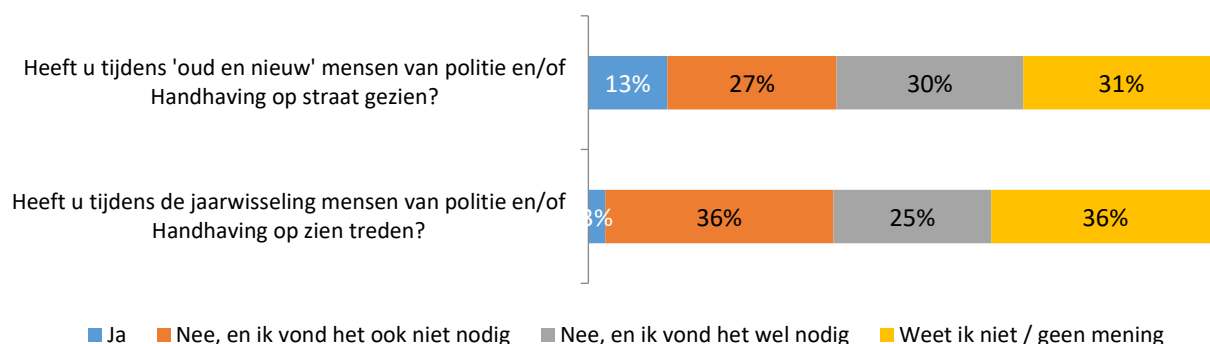
Er zijn vragen voorgelegd of de respondenten mensen van Handhaving of politie hebben gezien tijdens de jaarwisseling, hen op hebben zien treden en of ze dat wel of niet wenselijk vonden.

Zeer veel respondenten (88%) vinden het in het algemeen belangrijk om tijdens de jaarwisseling mensen van politie en/of Handhaving op straat te zien.

13% heeft iemand van politie of Handhaving gezien tijdens de jaarwisseling. 30% heeft ze niet gezien, terwijl men dat wel nodig vond.

3% heeft iemand van politie of Handhaving op zien treden, 25% heeft dit niet gezien maar vond het wel nodig.

Figuur 10: Politie en Handhaving op straat

Vuurwerkvrije zones zonder handhaving heeft geen zin

Super dat ze er zijn👍

Het 'treintje' diverse malen zien langskomen bij een locatie met vuur en veel heftig illegaal vuurwerk. Er werd wel even gestopt maar niet opgetreden.

Meer zichtbaarheid heeft voorkeur, al is het alleen maar preventief en/of geruststellend.

Mensen steken buiten de toegestane tijden al veel vuurwerk af, dat vind ik niet fijn. Het lijkt me goed om willekeurig door buurten te rijden en mensen hierop aan te spreken. Al is het steekproefgewijs. Nu zie ik dat nooit.

Tot slot

Ca. 60 mensen maken gebruik van de gelegenheid om 'tot slot' nog iets op te merken. Hier komen nog onderwerpen aan bod als:

- Meer aandacht voor het zelf opruimen van de troep
- Luchtvervuiling mist men in de afweging
- Een verbod zonder handhaving is niet zinvol.

Ja, ik heb er grote waardering voor dat de gemeente echt bezig is met de vuurwerkproblematiek. Hopelijk durft de gemeente de stoute schoenen aan te trekken en een algeheel vuurwerkverbod, mét centrale shows af te kondigen. Als het elders kan, kan het in de Sleutelstad toch ook?!

Het is goed dat Leiden luistert naar de inwoners en die stem meeneemt in het beleid.

Het is zo jammer dat er met geen woord gerept wordt over luchtvervuiling en dierenleed.

Verbied en handhaaf onveilig vuurwerk (knal vuurwerk/ vuurpijlen/ illegaal vuurwerk).

Sier vuurwerk blijft een mooie traditie die ik graag nog met mijn kinderen wil delen. Wanneer er iets centraals komt om 0.00 uur gaat dit voor kinderen volledig verloren.